

[Rosing.]

fylder 25 sider af bogen, har været forelagt Grønlandsrådet i skitseform under møderne i juni og december i fjor. Planen er således ikke ny for de medlemmer, der også er medlemmer af Grønlandsrådet. Noget anderledes er det med de øvrige medlemmer af folketinget.

Man kan vel ikke sige andet, end at det forelagte arbejde er veludført med nøgterne vurderinger, men med mange usikkerhedsmomenter. Jeg anser denne plan for at være et godt diskussionsgrundlag i den kommende tid og håber at se denne plan i grønlandsk version i den nærmeste fremtid.

Det første, der står klart for enhver læser, er, at det ønskes, at Danmarks økonomiske indsats for Grønland fortsættes i de kommende 15 år, men med dæmpet stigningstakt.

Det andet er, at man som hidtil bygger planerne med fiskeriet som eksistensgrundlag. Deri ligger også mange usikkerhedsmomenter. Ifølge dette grundlag regner man således også med, at koncentrationspolitikken bliver bevaret, hvilket spørgsmål jeg kommer tilbage til.

Det kan også konstateres, at man ikke er alt for optimistisk indstillet over for spørgsmålet om, hvorvidt der inden for tidsrummet kunne være tale om andre erhvervs-mæssige og økonomiske muligheder, f. eks. i form af udbygning af turisme og udvinding af mineralforekomster. Det er da også usikkerhedsmomenter, det er spørgsmål, som kun tiden kan besvare klart.

Det er klart, at man ikke kan lægge planerne op, før man nogenlunde kan fastslå, hvordan befolkningsgrundlaget vil blive i den kommende periode. Vi har i den forløbne tid set flere eksempler på befolkningsprognoser, som har slået fejl. Perspektivplanens befolkningsprognose er efter min bedømmelse i høj grad realistisk.

Man har jo i de seneste 4—5 år konstateret dalende frugtbarhed i den grønlandske befolkning efter indførelsen af familieplanlægning — dog i mindre målestok — og anvendelsen af præventive midler. Denne tendens er således indregnet i beregningen.

Ifølge prognosen forøges den indfødte befolkning med ca. 10.000 til 49.000 i 1985. Udbuddet af grønlandsk arbejdskraft forventes at stige fra 12.000 personer i 1970 til

knap 19.000 personer ved udgangen af perioden, og de disponible indkomster, når skatterne er steget fra 10 til 25 pct., antages at blive fordoblet, fra 400 mill. kr. i 1970 til 800 mill. kr. i 1985.

Statens samlede nettoudgifter vil udgøre 10 milliarder kr., hvoraf 4 milliarder kr. anvendes til investeringer, resten til driftsudgifter.

Af tabellerne 10 og 11, som viser henholdsvis kommende investeringer og statens driftsudgifter, kan der bl. a. konstateres ret store udgifter til grønlandernes uddannelse. Dette er vi glade for og betragter som et af de vigtigste punkter i perspektivplanen. Det er vort fælles mål, som sikrer såvel den yngre generation som de kommende muligheder for alsidig beskæftigelse i fremtiden.

I hovederhvervet, fiskeriet, skønnes investeringerne at blive ca. 425 mill. kr., hvoraf ca. 40 pct. forventes anvendt til fiskerifartøjer og resten til industrianlæg, fiskerihavne og serviceanlæg.

Fra grønlandspolitisk side har vi ønsket forøgelsen af trawlerflåden for derved at sikre fiskeriet også i de tilfælde, hvor klimaet ændrer sig til det værre. En sådan fiskeriflåde kan jo følge torsken, hvor den findes og giver fortsat mulighed for beskæftigelse på fabriksanlæggene. Men vurderingen af, hvad man kan opnå i fiskeriet, finder jeg lovlig optimistisk, idet man regner med, at fiskeriets driftsunderskud skulle kunne reduceres fra 20 mill. kr. til 6 mill. kr. i 1985. Her er det afgørende, om torsken forbliver i grønlandske farvande. I modsat fald må man regne med ret store omkostninger, hvis fiskepladserne kommer til at ligge langt borte fra produktionsstedet.

Som enhver kan forstå, er ensidighed i erhvervene stadig iøjnefaldende i Grønland. Det er derfor vigtigt, som Grønlandsrådets sekretariat var inde på det, at man i forbindelse med denne perspektivplanlægning på ny foretager vurdering af andre erhvervs-muligheder end fangst, fåreavl og fiskeri eventuelt ved nedsættelse af en ekspertgruppe. Desuden er det ønskeligt nærmere at undersøge muligheden for skabelsen af grønlandske fællesskaber i form af forskellige andelsforetagender. Men dette kan ikke ske uden et større oplysningsarbejde og indsættelse af den længe ventede konsulenttjeneste. En fornuftig og efter grønlandske for-